

Anne Strese Girme!

Özlem Ak İkinci

Laterality: Asymmetries of Body, Brain and Cognition dergisinde yayımlanan bir çalışmaya göre hamile bir kadın strese girdiğinde fetüs sol elini daha fazla kullanıyor. Annenin stresi fetüsü etkiliyor, bu etki doğumdan sonra ve hatta hayat boyunca sürebiliyor.

Çalışmada yer alan Durham Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nden Nadja Reissland fetüsün annenin stresini hissettiğini ve tepki verdiğini, anne stresli iken fetüste beklediklerinden daha fazla solak davranış gözlemlediklerini, ama bunun doğduktan sonra bebeğin solak olacağı anlamına gelmediğini, zira solaklığın başka pek çok nedeni olabileceğini söylüyor. Reissland ve meslektaşları hamileliğin 24.-36. ayları arasında dört farklı aşamada, sağlıklı 15 fetüsü gözlemek için 4-D ultrason kullandı. Araştırmacılar anne adaylarına her bir tarama arasındaki 4 haftada ne kadar strese maruz kaldıklarını sordu. Reissland ve ekibi daha stresli anne adaylarının bebeklerinin çok daha sıklıkla sol elleriyle yüzlerine dokunduklarını tespit etti. Oysa sağ el kullanımının çok daha yaygın olması

nedeniyle olsa gerek, bilim insanlarında fetüslerin sağ el hareketlerinin daha çok olacağına dair bir önyargı vardı. Sağ el hareketi sadece anneler stresli olmadığında gözlemlendi. Reissland bulguların, anne stresinin anne karnındaki bebeğin davranışları üzerinde etkisi olabileceğine ve hamilelerin strese girmemeleri gerektiğine dikkat çektiğini söylüyor; anne adaylarına stresli çalışma koşullarına maruz kalmamalarını, hamile eğitim sınıflarında yapılan gevşeme egzersizlerine katılmalarını öneriyor.

İnsan aşırı strese girdiğinde daha fazla kortizol yani stres hormonu üretiyor. Reissland ve meslektaşları sonraki araştırmalarında kortizol düzeyinin fetüs ve uzun dönemde insan gelişimine etkileri üzerinde daha fazla duracaklarını belirtiyor.

Birkaç Hamamböceğinden ve Fareden Bebeklere Zarar Gelmez

İlay Çelik

Günümüzde pek çok ebeveyn çocuklarını aşırı hijyenik ortamlarda yetiştirmeye önem veriyor. Bebek ürünleri ya da temizlik maddeleri reklamlarındaki “pırıl pırıl, mikropsuz evdeki sağlıklı bebek” imgeleri bu eğilimin bir göstergesi. Oysa bunun çocukların sağlığı için en iyi şey olmadığı uzun zamandır biliniyor. Hijyen hipotezi adıyla bilinen düşünceye göre fazla temiz evlerde büyüyen ve bağışıklık sistemleri aşırı hassasiyet geliştiren çocuklar alerjilere yatkın hale gelebiliyor.

Johns Hopkins Çocuk Merkezi'nde yapılan araştırmaya göre hayatlarının ilk yılında fare ve ev hayvanı döküntülerine, hamamböceği kaynaklı alerjenlere ve çok çeşitli bakterilere maruz kalan çocuklarda alerji, hırıltılı soluma ve astım belirtileri görülme olasılığı çok daha az.

Çiftliklerde büyüyen çocuklarda astım ve alerji görülme oranlarının daha düşük olduğu daha önce yapılan araştırmalarda ortaya konmuştu. Şehirlerde yaşayan ve yüksek düzeyde hamamböceği ve fare alerjenleri ile kirleticilere maruz kalan çocukların da daha yüksek astım riski taşıdığı görülmüştü. Yeni araştırma sayesinde bu konuda önemli bir keşif yapıldı. Yüksek düzeyde hamamböceği ve fare alerjenleri bulunan evlerde yaşayan çocuklarda daha yüksek oranda alerji ve astım görüldüğü doğru olsa da görünüşe göre eğer çocuk bu alerjenlerle hayatının ilk yılında karşılaşsın bu, zarar değil yarar getiriyor. Ancak eğer çocuk alerjenlerle ve bakterilerle bir yaşından sonra karşılaşsın bu koruyucu etki görülüyor.

Araştırma bakterilere ve belirli alerjenlere erken dönemde maruz kalmanın çocukların bağışıklık tepkileri açısından koruyucu bir etki yaptığını gösteriyor. Bu bilgininse, her ikisi de astım öncülü olarak bilinen alerji ve hırıltılı solumaya karşı önleyici stratejiler geliştirilmesine yardımcı olabileceği düşünülüyor.